

Redaktör under en pandemi 2019–20

LINA MARIA ELLEGÅRD

redaktör 2019–20, är docent i nationalekonomi. Hon är verksam vid Högskolan Kristianstad samt Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.
lina_maria.ellegard@nek.lu.se

Ekonomisk Debatts årsmöte 2019 var speciellt på flera sätt. Dels skulle det visa sig bli det sista årsmöte då tidskriftens grundare Assar Lindbeck hade möjlighet att närvara. Dels var det året då Niclas Berggren, som suttit som redaktör i hela åtta år, skulle avtackas. Dessutom saknades den tillträdande redaktören Mikael Elinder på närvarolistan, eftersom han var i Nya Zeeland. Som sittande redaktör med ett år kvar på posten, och därmed ansvarig för att föra vidare de seder och bruk som Niclas så förtjänstfullt introducerat mig till, var jag en smula bekymrad över att Micke missade denna chans att introduceras till årsmötesritualen i rollen som deltagande observatör. Främst tyckte jag dock att det var tråkigt att det inte blev något av detta tillfälle att träffa honom personligen. Näja, det får vi säkert tillfälle till under det kommande året, tänkte jag. Så skulle emellertid inte bli fallet. Det dröjde inte många månader innan covid-19-pandemin bredde ut sig och social distansering blev begreppet på allas läppar.

Det dagliga arbetet som redaktör påverkades förvisso inte alls av den pandemi som seglade upp strax efter att Micke tillträtt. Eftersom de två redaktörerna för *Ekonomisk Debatt* som regel är knutna till lärosäten i olika delar av Sverige var rutinerna redan före pandemin präglade av distansarbete. E-post, telefon och videomöten är de huvudsakliga, och fullt tillräckliga, medlen för korrespondens mellan redaktörer, författare, redaktionssekreterare och sättnare. Något egentligt skäl att mötas uppstår sällan.

Pandemin utgjorde ju dock en högst dramatisk händelse för Sveriges ekonomi. Parallellt med korrläsningen av bidragen till 2020 års temanummer – om ojämlikhet – började vi redaktörer därför diskutera möjligheten att publicera ett andra temanummer, om pandemin, innan året löpt ut. Det fanns många praktiska frågor kring saken. Var det möjligt att hitta tillräckligt många lämpliga skribenter som dessutom hade tid att bidra till ett sådant nummer? Fanns det tillräckligt med kunskap om detta nya virus och dess ekonomiska följder för att fylla ett nummer? Givet tidskriftens ledtider, skulle pandemin vara över och texterna inaktuella redan vid numrets utgivning?

Vi kom fram till att det var praktiskt möjligt att omvandla årets sista utgåva till ett pandeminummer, och att det fanns flera potentiella skribenter som kunde ge intressanta bidrag oavsett hur snabbt denna pandemi skulle komma att klinga av. Flera svenska forskare hade varit aktiva i att utforska ekonomiska följder av tidigare pandemier, särskilt spanska sjukan, och den

i tidskriften flitigt medverkande professor Lars Jonung låg bakom en av de få befintliga analyserna av hur en pandemi skulle kunna påverka moderna ekonomier. Således sjösatte vi idén.

Pandemin var inte den enda anmärkningsvärda händelsen år 2020. I augusti avled Assar Lindbeck, *Ekonomisk Debatt*s grundare och svensk nationalekonomis nestor. Snart kontaktades redaktionen av den tidigare redaktören Hans Tson Söderström, som ville föreslå ännu ett temanummer – givetvis om Assar. Hans Tson hade inte bara ett förslag på tema, utan även en lista över namnkunniga skribenter som hade förklarat sig villiga att bidra till ett sådant nummer. Därtill var han själv villig att träda in som gästredaktör. Enda kruxet var tidskriftens ledtider. Hans Tson ville att numret skulle publiceras så snabbt som möjligt, helst i går. Vi hade dock redan accepterat ett stort antal bidrag som vi lovat publicera under hösten. Assarnumret fick schemaläggas som nummer 2 2021.

Ungefär samtidigt hade Micke och min kommande efterträdare Lovisa Persson börjat planera inför 2021 års temanummer. Under 2020 kunde således inte bara coronavirusets utbredning, utan även antalet redaktörer och temanummer i *Ekonomisk Debatt*, beskrivas med en exponentiell tillväxtkurva. Situationen började bli oöverblickbar. Jag ska inte påstå att det ledde till någon speciellt problematisk arbetsbörda för min egen del. Hans Tson hade ju ansvar för Assarnumret och som avgående redaktör förväntades jag inte involvera mig i planerandet av nästa års temanummer. Likväl blev det en period av intensiv korrespondens då inkorgen fylldes med frågor av praktisk karaktär inför Assarnumret, bl a rörande färgbilder, konst och papperskvalitet, ämnen som jag inte besitter någon större expertis inom. Jag var dessutom för nyfiken på de inkomna bidragen för att vänta med att läsa dem tills numret var klart.

När året närmade sig sitt slut och pandeminumret slutligen landade på hallmattan kunde jag konstatera att våra farhågor om att temat skulle ha hunnit förlora sin aktualitet var obefogade. (Nu i efterhand kan jag dessutom konstatera att Lars Fredrik Andersson och Liselotte Erikssons artikel om hur snabbt svenskarna återgick till tidigare beteende efter att spanska sjukan klingat hade visst prediktivt värde även för senare generationer svenskar; Andersson och Eriksson 2020). Årsmötet fick förstås förläggas på distans, efter att Sveriges regering sent omsider hade bestämt sig för att utfärda bindande restriktioner mot större sammankomster. Micke föreföll, och var säkert, helt obekymrad över sin avsaknad av erfarenhet från tidigare årsmöten. Efter höstens rika mejlflöde var det inte bara med vemod utan även viss lättnad jag lämnade redaktörsrollen vid årsskiftet.

REFERENS

Andersson, L F och L Eriksson (2020), ”Hushållens riskstrategier under en pandemi – erfarenheter från spanska sjukan”, *Ekonomisk Debatt*, årgång 48, vol 8, s 73–78.